Ч. 249 (14.146). Львів, середа 18. вересня 1935. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“. Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Літературна нагорода за 1935 р.

Комунікат Товариства Письменників і Журналістів ім. І. Франка.

Рада Товариства Письменників і Журналістів ім. І. Франка оголошує отсим черговий конкурс на найкращий твір українського письменства, надрукований окремою книжкою в часі від 1. листопада 1934 р. до 1. листопада 1935 р. на західно-українських землях і на еміграції. Висоту нагород і склад літературного жюрі оголосить Рада Товариства пізніше в окремім комунікаті. Рішення жюрі буде проголошене, як і минулих років, дня 22. січня 1936 р.

Фонди на літературну нагороду збирає Товариство рікрічно з добровільних жертв українського громадянства та українських установ. Тому Рада Товариства звертається і цим разом із закликом до українських громадян та українських установ, яким лежить на серці розвиток рідного письменства, підтримати Товариство у його праці для добра української культури і добровільними датками зложити потрібні фонди на премійовання найкращих творів. Жертви просимо слати на адресу: Центробанк, Львів, вул. 3-го Мая 15, з дописком „Літературний Фонд“.

Р. Купчинський, голова.
В. Софронів Левицький, референт літ. нагород.

Дипльоматична праця в Женеві.

НОВІ ЧЛЕНИ РАДИ ЛІГИ.

ЖЕНЕВА, 17. 9. ПАТ. Пополудневе засідання зборів Ліги було присвячене виборам трьох членів Ради. На місце уступаючої зі складу Ради Чехословаччини і Мексику зголосили кандидатури Румунії й Еквадору. В висліді переведених тайно виборів віддали 54 голоси, з яких 2 неважні. Важних голосів 52, вимагана більшість 27. Здобули: Румунія 50 голосів, Еквадор 45, Польща 42 голоси. Всі три держави вибрали до Ради.

„КОМІТЕТ 5-ОХ“ КІНЧИТЬ СВОЇ ПРАЦІ.

ПАРИЖ, 17. 9. ПАТ. Авас повідомляє з Женеви про здогади, що підкомісія скінчить нині редакцію проекту поладнання італійсько-абісинського спору та текст проекту негайно перешле комітетові пятьох. По перевірці та затвердженню подасть півофіційно цей проект до відома іншим членам Ради. Коли всі члени проект приймуть, скличуть засідання Ради, на якім комітет пятьох представить висліди своєї праці. Потім той проект предложать на публичнім засіданні представникам Італії й Абісинії. Не думають, щоб до цього прийшло перед четвергом.

ПАРИЖ, 17. 9. ПАТ. Авас подає з Риму, що Італія дуже уважно розслідить проект комісії пятьох. Та нема виглядів на те, щоб проект прийняли, бо буде він з категорії компромісових пропозицій, які остання рада міністрів у повні відкинула. Апостольська Столиця буде впливати, щоб конфлікт поладнали в приязному й поміркованому дусі.

АЛЯРМУЮЧА ВІСТКА.

ЖЕНЕВА, 17. 9. ПАТ. Комісію пятьох, яку мали скликати пополудні скликали на год. 10.30 рано. Кружляють поголоски, що це прискішення спричинили алярмуючі вістки, які дістав секретаріят Ліги з італійсько-абісинського пограниччя.

Маневри червоної армії на Сов. Україні.

РИГА, 17. 9. ПАТ. З Києва повідомляють, що вчора покінчились великі щорічні маневри червоної армії на Совітській Україні. В маневрах брало участь багато вищих командантів червоної армії і членів воєнної ради під проводом Ворошилова й Буденного. Присутні були представники спеціяльних військових місій: французької, італійської і чехословацької. У програмі маневрів присвятили спеціяльну увагу змоторизованим відділам і летунству. Головно цікавий був диверзійний зафронтовий випад летунського десану, що його спустили на легкопадах за лінію ворожих військ.

Литва дотримає свої зобовязання.

ЖЕНЕВА, 17. 9. ПАТ. На вчорашнім засіданні Зборів Ліги до голосу прийшов міністер закордонних справ Литви Лозорайтіс, що заявив, що Литва остане вірна засадам Ліги Націй. Міністер Лозорайтіс підкреслив, що щодо деяких виступів, які відносяться до Литви і які мали місце поза Лігою Націй, Литва є спокійна та дотримає своїх міжнародніх зобовязань.

Литовська відповідь на демарш великодержав.

ЛЬОНДОН, 17. 9. ПАТ. Британський уряд дістав відповідь литовського уряду на демарш великодержав у Ковні у справі виборів на Мемелі. Литовська відповідь має бути вдоволяюча. Таку саму відповідь дістали водночас уряди інших великодержав, що ґарантували мемельський статут.

Не буде конференції представників трьох великодержав.

ПАРИЖ, 17. 9. ПАТ. Кореспондент „Інформасіон“ повідомляє з Женеви, що думку скликати конференцію представників трьох великодержав, яку піддавали деякі кола, остаточно відкинули. Італія схильна була погодитись на таку конференцію, але Анґлія вважала, що конфлікт треба поладнати у рямах Ліґи Націй. Такої самої думки була Мала Антанта і Совіти.

В. Британія висилає військо до Індії.

ЛЬОНДОН, 17. 9. ПАТ. Згідно з інформаціями з офіційних джерел британська влада вислала три бриґади піхоти й літаки до північно-західної частини Індій, щоб завести лад у районі долини Калямай та вповні запевнити мир у провінції, якої столицею є Пешавар.

Замах на марш. Петена?

ПАРИЖ, 17. 9. ПАТ. „Журналь де Деба“ повідомляє з Марсилії, що залізнича служба запримітила на торі недалеко Ст. Морон два стрільна великого калібру, що їх вспіли впору усунути. Вістка про те викликала у місті велике враження, тимбільше, що в томуж часі мав переїздити туди маршал Петен, що їхав до Антіб.

Неприємна ситуація п. Літвінова.

Львів, 17. вересня 1935.

Минулися ті часи, коли п. Літвінов був над Леманом модною фіґурою, коли за кожним його рухом і словом у кулюарах палати Ліґи Націй слідкували представники передових часописів світа, коли його політичний день виповнювали авдієнції чужинецьких міністрів закордонних справ, коли він був представником великодержави, до якої навипередки біґли різні суперники та яка використовувала те суперництво до добування собі якнайбільших користей. Подорожі пп. Ляваля і Бенеша до Москви були кульмінаційною точкою дипльоматичних успіхів Літвінова. Небагато відтоді минуло часу: ледви чотири місяці. Але радикально змінилися обставини: Пакт франко-совітський досі Францією нератифікований і втратив свою атракційну силу, як спасення Франції перед німецькою небезпекою; Румунія вправді дала дозвіл на перелет совітської воздушної фльоти над румунською територією до Чехословаччини, а проте переговори між Совітами і Румунією застрягли на мертвій точці і заповіджена вже візита п. Тітулеску у Москві відложена на необмежений час; болючий удар завдала Совітам англьо-німецька морська умова; але — найважніше — розвіявся чар, що держава, яку репрезентує п. Літвінов, це твердиня світового мира. Ніхто в це і досі не вірив, а проте формальні заяви совітських можновладців дали формальну притоку французькій дипльоматії втягнути п. Літвінова на постійне місце до Ради Ліґи Націй, установи, покликаної берегти мир. Сьогодні ситуація п. Літвінова у тій установі стала дуже незручна.

Ту незручну ситуацію викликав VII. Конґрес Комінтерну, який наробив у світі стільки шуму та який безпосередньо спричинив голосний протест Злучених Держав з недвозначною погрозою зірвання дипльоматичних взаємин. Революції про тісний звязок кривавих заворушень у Бресті і Тульоні з московською комуністичною централею (жертвою тих революцій впав м. ін. п. Отмар з „Ґазети Польської“, який став „невигідний“ у Москві) не причинилися до зросту симпатій для п. Літвінова. Що-правда, самі французи воліли всю історію тих заворушень затушувати, а деякі безпосередні спричинники, чільні французькі комуністи, дістали замість кількох літ кримінал — віданаку Леґії (такий курйоз можливий тільки у країні декаденції демократії і лібералізму), а проте нема держави, яка не булаб наражена на таку саму історію у наслідку надто близької приязни з п. Літвіновим. Цю правду пригадали цілому світові дві промови Гітлера у Нірнберґу: небувала досі річ, щоб найвищий представник одної великодержави в той спосіб висловлювався про ін

шу великодержаву, яка до того засідає у миролюбному женевському колі! Пресові поголоски, що не є виключений швидкий поворот Німеччини до Ліґи Націй (за ціну кольоніяльних уступок), при одночасному зірванні дипльоматичних звязків з Совітами, ті газетні голоси так само не могли витворити у Женеві довкола п. Літвінова догідної атмосфери.

Пробував він відбитися на італьо-абісинському конфлікті. Виголосив з тієї нагоди велику і палку промову, в якій виступив як рішучий прихильник і звеличник Ліґи Націй та оборонець її пакту. Вправді така лінія сьогодні у Женеві популярна, а проте спеціяльно п. Літвінов захоплення своєю заявою не викликав. Адже кожна дитина розуміє, що в даному випадку п. Літвінову не залежить ані на Абісинії, ані на Лізі Націй, лише на тому, щоби хтось не схотів порівнювати невільництва в Абісинії з невільництвом у Совітах і щоби війна у Східній Африці не хотіла докотитись до совітських кордонів. Відомо у цілому світі, що перед двома речами Совіти тремтять найбільше: щоб ніхто не вглянув у „внутрішні" совітські справи і 2) щоб не розпуталась війна, яка грозить провалом комунізму, як системи правління і Совітів, як єдиної російської держави. Через те й інтерес Совітів у мирній розвязці східно-африканського конфлікту багато більший, ніж навіть інтерес Вел. Британії, бо тут входить у гру просто особистий життєвий інтерес Літвінова і всіх совітських правителів.

Річ ясна, що маючи нагоду до прилюдного виступу п. Літвінов не міг відмовити собі приємности зробити випад проти двосторонніх пактів, які не втягають території Совітів у скомплікувану систему загальної безпеки, — конкретно: проти Польщі і Німеччини. Свої уваги водягнув, очевидно, у форму, питому большевицьким сальоновцям. Про двосторонні пакти висловився буквально, що це „доктрина, яка не має нічого спільного з мировими цілями". Прорачисто натякав на польсько-німецький пакт, при чому заявив таке: „...Виходить з того, що така держава, яка таким пактом забезпечила собі запілля, може легко і безкарно заатакувати третю державу. В той спосіб двосторонній пакт про ненапад може стати забезпекою для нападу. Таким робом стаємо також супроти двох політичних доктрин: безпеки для спокійних народів — з одного боку — і безкарности для аґресії — з другого". Така версайська характеристика політики держави, з якою будь-що-будь Совіти мають і риський мир і пакт неаґресії і пакт Кельоґа, мусіла здивувати чимало присутніх у Женеві дипльоматів. П. Бек дав вислів свому здивуванню у формі для п. Літвінова ще більш неприємній: застерігшися рішуче проти „виразно тенденційного і цілком арбітрального" суду п. Літвінова, польський міністер пригадав, що „такі методи поведінки не відповідають обичаям, що панують у цьому високому зборі". Наслідок цього виступу був такий, що п. Літвінов відпекався власних слів, запевняючи, що мав на увазі „відповідального представника одної держави, який заявив, що воліє білятеральні умови і льокалізацію війни, ніж збірну небезпеку". Іншими словами, п. Літвінов нібито мав на увазі канцлера Гітлера: тому, що у своїй промові Літвінов казав про забезпеку „запілля", не могла там іти мова про Німеччину. Своїм школярським викрутом Літвінов скомпромітував себе ще гірше, ніж першим виском.

Контроверсія Літвінова й Бека на терені Ліґи Націй кидає характеристичне світло на відносини, що панують між Польщею і Совітами. До направи тих відносин в усякому разі причинитися не може. Це тим більш цікава річ, що деякі моменти з останнього часу вказували ніби на наближення Польщі до Франції: численна делеґація високих польських старшин виїхала на маневри до Франції, і в свою чергу на військових вправах у західній частині Польщі були присутні високі французькі й бельгійські старшини. Так само вибір начальника Східного Відділу Міністерства Закордонних Справ п. Шецля послом з Бережанщини вказує на перехід того діяча з дипльоматії до внутрішньої політики. Вказувалоб воно на деякі пляновані зміни. Згадане женевське „інтермеццо" не свідчить про те, щоб якінебудь пляновані у Польщі зміни йшли по лінії, корисній для Совітів. В усякому разі, зворот у користь Совітів в якійнебудь державі був би сьогодні дуже дивний: міжнародня конюнктура ніяк такої зміни не виправдує, ситуація Совітів щораз скрутніша, престіж Совітів у широкому світі нижчий, а останній конґрес Комінтерну відкрив усі карти розкладової совітської політики.

Неприємна нинішня ситуація п. Літвінова і нема виглядів, щоб вона покращала.

Зі Львова до Ковна.

Враження з репортажевої поїздки.

II.

Історія з литовським пашпортом. — Іду. — Прогулька на ковенське свято. — Милозвучність литовської мови. — На литовській землі. — Нинішне Ковно.

На дозвіл вїзду в межі литовської республики прийшлося мені чекати в столиці Латвії кілька днів.

— Для польських громадян є в нас спеціяльні приписи — заявили мені в литовському посольстві в Ризі. — Без спеціяльного дозволу нашого міністерства закордонних справ у Ковні не дістанетеся в Литву.

Прийшлось чекати. Писали, телефонували. Аж врешті одного дня заявив мені литовський посол усміхнено:

— Прийшов дозвіл вїзду для вас. Зараз прикажу виставити вам пашпорт.

— В мене є пашпорт, йде лише про візу — пояснюю.

Знову усміхнувся:

— Польський пашпорт?... Покищо неважний. На польському пашпорті не кладемо ніяких віз. Не признаємо.

— Отже?

— Дістанете литовський пашпорт. Тимчасовий. При виїзді з Литви вам його відберуть. А на вашому, польському пашпорті не буде навіть сліду вашого побуту в Литві...

Оригінально.

Литовський консуль, якому доручили виставити мені пашпорт, незвичайно чемний. Взагалі литовська дипльоматична служба — це зразок коректности. Пашпорт маю готовий в руках за несповна пів години. Дві фотографії, опис особи... Подовгаста темно-зелена книжечка.

— Приємних днів у Литві!

— Спасибіг. Вірю, що будуть приємні.

ДО КОВНА.

Іду.

На просторім, західнім зал. двірці в Ризі стоїть міжнародній поїзд Рига-Каунас-Берлін. Колись був на цій лінії величезний пасажирський і товаровий рух, бо Німеччина спрямовувала тою ввесь свій транзит до Совітів. Нині, після німецько-польської згоди, німці перекинули той транзит майже виключно через Польщу. Через Литву і Латвію їдуть тепер ще хіба ті пасажири зі зах. Европи, ким залежить на вминенні Польщі.

Тут саме починається найбільше на північ висунена залізниця з европейською шириною тору (якщо не брати під увагу шведських залізниць). Правда, на шляху Рига-Таллін і Рига-Москва збережені ще старі, широкі російські шляхи, щоб полегчити звязок без потреби переладунку, але сумніваюся, чи таке втримування двояких залізничих валок виплачується лотиським залізницям.

Іду в дивнім настрою. Сентимент до Литви вяжеться з цікавістю, своерідність литовського політичного положення вкупі з цілою пашпортовою формалістикою з враженнями з цілої низки попередніх розмов, — все те створює настрій якогось нервового вичікування.

Але не діється нічого надзвичайного, хіба що поїзд виїмково переповнений. Литовці з Латвії, Естонії, Фінляндії, їдуть саме на велике всенародне литовське свято в Ковні. Зізд литовців зза кордону починає завтра свої наради в Ковні.

У ваґонах гамірно й радісно. Литовська мова мельодійна, співуча, особливо коли говорять жінки. Має в собі щось з дитячої здрібнілости, пестотливости, веселости.

— Лябай діена!

— Судіє.

— Ацю лябай!

Не можу навести більше зразків, крім цих кількох слів привітання і подяки, бо... не затямив собі їх більше. Литовська мова — одна з найтяжчих індоґерманських мов з слідною деінде примішкою славянщини.

— Понітіе прашау! („Прошу вас, пане") — ось зразок тої примішки, що відразу вдаряє славянина.

Ось Мітава — а далі границя.

Входять митні урядовці. Лотиські, опісля литовські. Коротка перевірка багажу і нас передають в руки жандармерії. Контроля пашпортів.

Литовські жандарми, — хлопці добирані. Високі, стрункі, одягнені чисто навіть з деякою вибагливістю. І чемні. Зразково чемні.

А за кілька хвилин наш поїзд котиться вже широкою, легко хвилястою литовською рівниною.

Перед моїми очима картина-пейсаж, що нагадує щось близьке, рідне. Як у нас в далеких закутинах Сх. Галичини — хатинки криті соломяною стріхою, садочки, городчики... Але... Але з одною ріжницею: майже на кожній стрісі стрiляє в небо радієва антена.

Антена литовського радія.

День соняшний, теплий.

Час до часу стає поїзд на малих стаціях і тоді маю нагоду побачити щось, що нагадує мені мою минулорічну подорож по Мадярщині: на кожній майже стації, серед квітів, памятник поляглим за волю Литви і напис під Ґедиміновим знаком (що нагадує наш тризуб):

„Без Вильна ми не заспокоїмося!"

Оце слово: „Вильно" вдаряє вас у Литві на кожному кроці у безлічі форм вислову.

Литва тужить за Вильном, що є для литовців такою самою цінністю, як для нас Київ.

Чи можемо собі уявити Україну без Києва?...

Дорога з Риги до Ковна треває около шести годин.

Ось вже срібна стрічка Німану і ліси, серед яких розложилося розкішне передмістя Ковна — Панемуне.

Поїзд вкочується в довжелезний тунель. А за ним — Ковно.

— Каунас, — читаю на широкій двірцевій вивісці.

Тимчасова столиця Литви робить дуже симпатичне враження. Чисте, чепурне. Мешканців поверх 100 тисяч, простір здається не менший від Львова. Місто наскрізь модерне. Широкі асфальтовані вулиці обсаджені деревами. Трамваїв нема. Заступає їх ціла сітка автобусних ліній, що вяжуть всі головні пункти столиці, і саме місто з найближчою провінцією. Готелі чисті, з повним комфортом. Ціни приблизно такі, як в нас.

Оповідав мені пізніше один з визначних членів і провідників української кольонії в Ковні:

— Треба було вам приїхати сюди перед 10-ти роками. Побачилиб вчорашне Ковно. В цілому місті не було майже будинку вищого, як на один поверх. Ковно було російською твердинею і саме з військових оглядів не вільно було вище будуватися. Тротуарів в нашому розумінню взагалі не було. В дощеві дні люди, коні, вози — потапали в болоті. Каналізації, водопроводів, електрики також не було. Ґарнізонове місто забитої дошками російської провінції куди засилали урядовців і старшин за кару. Головна вулиця, теперішня Ляйсвес Алея (Алея Свободи) творила покривлену, химерну лінію мершавих домиків, а у вибоїнах вулиці майже ніколи не висихало болото.

Слухаю і приглядаюся рівненькій лінії великих, денеде імпозантних будинків по обох боках асфальтованої алеї.

Невже таке було вчорашне Ковно?

Роман Голіян.

Поготівля британської фльоти на Середземному морі.

ҐІБРАЛЬТАР, 17. 9. ПАТ. Приплили туди анґлійські воєнні кораблі „Аякс" і „Фоксгунд". Сподіються, що приплине більше кораблів. Кружляк „Австралія" відплив у невідомім напрямі.

ҐІБРАЛЬТАР, 17. 9. ПАТ. Аґенція Райтера повідомляє: На вході до пристані від південної сторони заложили перешкод'

АЛЕКСАНДРІЯ, 17. 9. ПАТ. Недалеко Александрії відбулись маневри багатьох британських кораблів, серед яких було 2 панцирники, 2 віоматки та кілька кружляків. Ескадра літаків виконала над кораблями кілька еволюцій.

Марево війни наближується.

ІТАЛІЯ НЕ ХОЧЕ ВІЙНИ, АЛЕ Й НЕ БОЇТЬСЯ ЇЇ.

ПАРИЖ, 17. 9. ПАТ. „Ле Матен" поміщує інтерв'ю з Мусолінієм, що між ін. заявив таке: „Ми мали для Англії завжди щиру і вірну приязнь, але ми зустрінулись з такою дивоглядною річчю, що той нарід, який веде перед у світі, відмовляє нам бідної скибки землі під африканським сонцем. Підемо просто. Ніколи не виступимо вороже проти будьякого європейського народу. Але, коли виступлять проти нас — буде війна. Італія не хоче її, але й не боїться. Чи Франція, якій признаю приязні зусилля щодо Італії та широкі європейські намагання, схоче санкцій? Це все, про що питаємо її тепер у тій драматичній для неї ситуації, яку розуміємо. Нехай інші собі скажуть, що санкції це небезпека зміни мапи Европи. Ту небезпеку побачили б тоді, коли кинули б Італію в табор тих, що домагаються іншого поділу, може, що справедливішого".

В. БРИТАНІЯ ПІДГОТОВЛЯЄ ПРОТИІТАЛІЙСЬКІ САНКЦІЇ.

ЛЬОНДОН, 17. 9. ПАТ. Премієр Болдуін вернувся нині з Чекерс до Льондону. Нині або завтра скличуть засідання кабінету, щоб обговорити положення, яке витворилось у Женеві. Кабінет має рішити теж про відповідь на демарш Франції. Тутешні політичні кола вважають, що та відповідь буде вирішним чинником для рішення французького уряду, чи візьме він участь у санкціях проти Італії, на випадок, коли визнали її напасником. „Морнінг Пост" подає, що проект відповіді, що його підготовляє сер Самуель Гор, прийме кабінет.

В АБІСИНІЇ КОНЦЕНТРУЮТЬ І ВИШКОЛЮЮТЬ ВІЙСЬКО.

АДДІС-АБЕБА, 17. 9. ПАТ. Подорожні, що приїзджають з полудня, оповідають про поважну концентрацію військ у провінції Бале недалеко кордону італійського Сомалі. Ті війська складаються з 100.000 піхоти, відділів кавалерії і мегаристів. Ген. Мангашіа, колишній абісинський шарж д' афер у Римі, виїхав до провінції Уальджега на захід, де зорганізує корпус армії, потім виїде до провінції Тігре, що сусідує з Еритреєю.

До Аддіс-Абеби приїхало 9 бельгійських старшин, що займуться технічними справами, публичними роботами і поліцією. Їх призначення буде інше від призначення бельгійських і шведських старшин, що займаються вишколом абісинських військ. Дожидають теж приїзду швайцарських старшин резерви. Вони виконуватимуть ті самі функції, що бельгійські старшини резерви.

Ідея, манія і ґешефт.

Методи реклями „Рідної Мови" і їх практичні наслідки.

Зріст свідомости власної сили, незалежної від чужих осудів, каже нам, українцям, не оглядатись уже занадто на посторонніх слухачів та отверто казати про власні не тільки добрі, але й погані справи. Зменшилась у нас самоадорація, зате появилась відважна автокритика без якої годі переводити перевірку і направу помилок. Одночасно розвинулось у нас розуміння для вартости сатири, того літературного роду, що належить до найкращих мірників культурного рівня нації. А проте самокритика у загально-громадських та національних справах приносить користь тільки в одному випадку: коли вона слушна, коли писана розумно та походить з джерела, яке не викликує сумнівів щодо чистих безкорисних намірів.

Маємо перед собою клясичний зразок, які шкідливі наслідки викликує критика злоглядних загально-національних хиб, коли вона позбавлена згаданих премис: справедливости розуму і ведення і безкорисности.

„Рідна Мова", „науково-популярний місячник" у Варшаві, у числі 9 (33) за вересень ц. р., у передовій статті п. н. „Без спільної літературної мови нема нації!", пише буквально таке:

УКРАЇНСЬКА НІКЧЕМНІСТЬ В ОСВІТЛЕННІ ПРОФ. І. ОГІЄНКА.

„Чи український народ — нація? Нацією зветься такий народ, що виразно визнав себе одним територіяльно й духово, що має одну спільну матеріяльну й духову культуру. Нація конче має — як вислів визнання своєї одности — одну соборну літературну мову й одну спільну літературу, як плід цієї соборности. Одна спільна літературна мова — це найперша й найважніша ознака кожної нації. Перебиріть усі культурні нації в Европі, й ви переконаєтесь, що це так; а винятки, які маємо, застосовані до нас ніяк не можуть бути.

„Ми ще не створили однієї літературної мови, для духового життя послуговуємось головно говірками, і вже тим ми ще не закінчена нація. **Ми етнографічна маса зо всіма її сумними розкладовими ознаками: безсиліостю, безавторитетністю, ліпшезнайством, анархічністю, продажністю, хрунівством, перекинчеством,** зрадою. (Підкресл. наше — Ред.). У нас люблять чванитись: нас 40 мільйонів, ми велика нація! Нема більшої неправди, як ця: **нас не 40 мільйонів, але: пів мл. лемків, 1 мл. гуцулів, 1 мл. поліщуків, 2 мл. волинняків і т. д., і т. д., — і кожний із цих народів має свою місцеву мову,** свої звичаї, свою культуру... А 40 мл. нації ніби нема... (Повторена й удосконалена теорія краківського „Кур'єрка"! — Прим. скл.).

„Так, етнографічно ми один народ, але розбитий на велике число племен: гуцули, лемки, бойки, поліщуки, подоляни, волинняки, кияни, задніпрянці й т. ін. Нема в нас іще того спасенного цементу, що зеднав би всі ці розрізнені племена в одну могучу одновільну націю, — нема спільної літературної мови. Наші письменники творять кожний іншою говірковою мовою, кожний живе своїми племінними інтересами, а всенаціональних інтересів ми ще не створили... Не створили, бо ми не маємо спільної літературної мови, бо ми ще не закінчена нація.

„Більше того: серед нашої інтелігенції багато ще таких, що сильно перешкоджають створенню однієї літературної мови...

„Чому нема в нас — 40 мл. народу — справді великих учених, геніяльних винахідників, малярів, співців, письменників, поетів? Чому преса наша тільки животіє, а найцінніші наші видання мають до смішного малі наклади? Тільки тому, що ми не міцна нація, цебто не маємо спільних інтересів, спільних ідеалів, спільної всенаціональної чести, всенаціональної дисципліни; назовні: не маємо соборної літературної мови.

„Тільки свідома нація дає великих людей. Тільки свідома нація творить високо цінні речі. А щож створимо ми коли до кожного твору наших письменників треба додавати пояснювального словника, бо він уперто пише говір-

---

БОГДАН НИЖАНКІВСЬКИЙ. 3)

40 КМ.

III.

На замку червоний дах. Над дахом високо розпечене сонце — і тому дах горить. Довкола даху (так здалека) зелено, зелено... І листя також горить: Червоне, зелене, — а в горі синє, — ясне чи вилиняле небо. І тому тому, хто дивиться на замок і на небо й бачить барви — дивно. Чомусь спокійно і радісно. В долі дорога, що має остре каміння, а при дорозі обсипана порохом трава. Від дороги до замку парк. Огорожа, високі, рівно постинані кущі і тонка, висока трава. Від головного входу до кам'яного мосту широка алея. Раз: замок, алеї, дерева, кущі — рівний чотирокутник. При вході до замку через камяний міст, де кінчиться головна алея — в темно-синьому мундурі і з опаскою під бороду, поліцай, а побіч нього два агенти. По обох сторонах при вході на міст тесані з каменя, поцерблені дощами й вітрами лавки й стіл. Дивно якось. Листя старих лип, що ростуть праворуч й ліворуч входу падають на камяний стіл, на лавки й прилягають до розколин й до льоху. Якби побачити їх тому двісті літ? Давні постаті, лиця, шелест криноліновых довгих суконь й низькі поклони... Хто сидів на тій лавці, що до половини запалася в землю й має вищерблені краї?... Кілько невідгаданих знів і вечорів проходили мостом й широкими алеями, забираючи зі собою смуток, сміх і кохання? Що бачило вічне й отворене небо, а що забачував між кущами й високою травою вітер? Ех!... Як мало треба чоловікові, щоби попасти в мелянхолію! Віки, що минули, притягають як магнет й стає чомусь заздро. Та коли побачиш згодом сонце і почуваєш під ногами дорогу, радісно, — що сьогоднішній день саме переживається.

За мостом, де вгорі сходиться півколесом склепіння — малий холодний коридор й подвіря. На ньому колодязь. Не такий, як по селах, що можна накрити капелюхом. До колеса, що тягне воду, входить чоловік і йде, а воно обертається. Тепер це робить сторож — а колись?... Довкруги магазини, й шпихлірі. Високо в горі, над сходами, що роздвоюються й провадять до партерових кімнат — образ холмської української Матери Божої з Дитятем. При останньому східцеві, що провадить до кімнат, передсінок, а в ньому поліщерблені дула гармат. Дальше пятнацять кімнат. Це те, що можна оглянути. Долина й горішній поверх — заборонені. Може вільно кому іншому, але таким як Золочев? В додатку таким, що ходять як ватага козаків й мають на поліції, запаскуджену опінію?

Перша саля повна малюнків і портретів. Друга — лицарська. На деревляних вішалах лицарська збруя. На стінах портрети й малюнки з життя Конецпольського. Долівка з мармурових плит. Третя — т. зв. „кармазинова"; тут багато образів і... і більш нічо. Довго задержуватися не можна, доторкатися річей не можна, лишитися на довше не можна, одиноким ходити не можна — і тому все бачене зливається в мішанину, барвних малюнків, портретів, крісел, печей, дзеркал, збруї, одного постерункового й двох агентів. А кімнат зо зілька! „Клявікордова" (такий клявікорд, на якому грала жінка Собіського), Тоалетова (не „00") повна ріжнородних дзеркал і столиків. Саля, де стоїть турецьке шатро, таке запід Відня, що його здобув Собіський (власноручно?). А далі печі, печі й печі. Великі, страшно дорогі — такі, що колись як на замку пили автентичне вино й їли заріазаного (чи здохлого) вола — вони огрівали по чотири кімнати. Га! Тепер такі печі, що чотирма не можна одної кімнати нагріти!

Одне, що сяк-так приклеїться до памяти — це капличка. Престіл, малі хори, святі образи, погруддя Святушка. І вже. Знову ті самі кімнати й на терасу. А на терасі краще. Міросько забув у „Лицарській салі" наплечник (повісив на списку) і мусів гнати назад. По дорозі переверну одно гарматне дуло й віддер собі від черевика підошву.

— Міроську-у!...

Ніхто так не сміявся, як Ірина. Сиділа на сонячному годиннику, що був на широкому камяному поруччі, посередині тераси — й перехилялася взад. Дуфті захотілося знати котра година й він недискретно старався доглянути годинник. А на терасі як підчас облоги. Здавалося, що за хвилину отвориться якесь вікно й бородатий предок вельмишановного роду гукне на гайдуків:

— Вон, звідси гайдамаків!

А гайдамаки... Ех, що гайдамаки! Коли б так було! Місько голосно освистав і збудив поліцая. Потім плюнув у кількаметрову фосу, що з трьох боків окружала замок і розчаровано віддхнув.

(Далі буде.)

ковою мовою, малозрозумілою іншим, й не має жодного бажання проміняти свою локальну „славу" („від Львова аж до Коломиї") на славу всенаціональну а тим самим — світову... Через цю місцевість інтересів ми не маємо вікової культурної всенаціональної традиції а без неї не родяться орли, не пишуться твори всенаціональні.

„В нашій духовій розшматованості ми зростаємо занадто поводі й неприродно, бо витворюємо цінності тільки місцеві, що й правлять усім нам за взори. ...Всенаціональна думка не панує в нас ніде...

„Глибока відрубність і вікове розєднання допровадили навіть до погорди поміж частинами одного народу. Перегляньте галицькі шкільні читанки: там уривки з наддніпрянських письменників сильно перероблені на мову місцеву... На цих зіпсутих читанках іще й сьогодні Галичина навчається літературної мови... Кому ж це потрібне? Кому це на користь?

„Наше культурне розбиття пішло так далеко, що на все, що походить із Наддніпрянщини, дивимось кривим оком... Тепер для того є й універсальне виправдання: більшовизм.... На свій таки правопис із погордою кажемо: „більшовицький", виправдуючи тим свою анархічність та нехіть до соборности...

„Кричимо про соборність, а не можемо дійти навіть до спільного правопису... „Хай живе соборність!", але... з галицьким правописом..."

ВІДГУК У ПОЛЬСЬКІЙ ПРЕСІ.

Під такою проповіддю, після якої кожний український слухач повинен негайно повіситися, підписаний п. Іван Огієнко, колишній міністр У.Н.Р. і професор університету. Не диво, що та зверхня фірма автора каже **чужинцям** вірити на 100 відс. у все те, під чим така авторитетна людина підписалася. Наслідок такого довір'я маємо перед собою: У „Бюлетині П.-У." з 5-го ц. м. якийсь п. С. Г. містить статтейку п. н. „**Проблема єдности**", де — оперуючи цитатами з „Рідної Мови" — доходить до таких висновків:

Na terenie życia ukraińskiego jednym z najbardziej dokuczliwych problemów jest brak jedności wewnętrznej, brak unifikacji językowej i duchowo-kulturalnej. Każdy poważnie studjujący życie ukraińskie skonstatuje wybitne rozproszenie tego życia na odłamy dzielnicowe wyrażające się głównie w dwuch typach — galicyjskim i „naddnieprzańskim" (w Polsce „wołyńskim"). Rozdwojenie to wyraża się w polityce, w obyczajach i w mentalności elity inteligenckiej, w różnicy wyznaniowej, w języku literackim i t. d. Wymienione kwestje należą do t. zw. „wiszących"; rzadko są poruszane w prasie ukraińskiej, a jeszcze rzadziej rozstrząsane bywają na szerszej płaszczyźnie ukraińskiej, narodowej polityki konstruktywnej. Najczęściej pro foro publico te kwestje są omijane lub przemilczane dla tych czy innych względów. (?? — Ред.). Naprożno ktoś chciałby szukać odpowiedzi na tak ciekawe i aktualne w ukraińskiem życiu narodowem kwestje na łamach prasy ukraińskiej obecnie, gdy prasa ta świeci naogół dekadencją myśli, a życie twórcze doznało znacznego obniżenia. (?! — Ред.). Że jednak problemy te istnieją, że absorbują one żywsze umysły ukraińskie — świadczą o tem dyskusje w poszczególnych środowiskach ukraińskich, przejawiające się czasem na łamach pism fachowych, nie zajmujących się polityką.

Prof. Ohijenko w swych odważnych jak na stosunki ukraińskie wywodach porusza ten drażliwy i niezwykle aktualny problem rozbicia jedynie od strony językowej, nawiasem tylko wspominając o rozbiciu duchowem społeczeństwa ukraińskiego. A rozbicie to jest ogromne: w wielu dziedzinach ukraińskiego życia narodowego dochodzi nawet do zupełnej dwoistości. Kwestja ta nazbyt jest poważna, aby ją przemilczeć, powodując się jakąś fałszywą wstydliwością. (?? — Ред.). Sądzimy, że zarówno autor cytowany, jak inni słusznie czynią, gdy te podstawowe braki narodowego życia ukraińskiego wynoszą na forum dyskusji publicznej.

Sprawy poruszone przez prof. I. Ohijenkę mają głębokie podłoże i odbijają się na terenie zewnętrznym. Znane są w tej dziedzinie antagonizmy wewnętrzno-ukraińskie, które w zetknięciu się z elementami obcymi nie przynoszą ukraińskości chluby. Znane są też fakty, gdy na tle dzielnicowych różnic ukraińskich dochodzi do gorszących wystąpień, nieraz w bardzo brzydkiej formie, na terenie obcym. Energja narodowa ukraińska często tedy zużywa się w kierunku niewłaściwym i dla ukraińskości szkodliwym.

МОРАЛЬНІ НАУКИ Й ІНТЕРЕС.

З обуренням читаємо твердження п. С. Г., але з ще більшим обуренням вислухуємо проповідь проф. Огієнка, якого в даному випадку не виправдує те, що він вихованець духовної семинарії і має проповідницькі нахили. Твердження одного і другого наскрізь неправдиві, в усякому разі переборщені, перејаскравлені. Коли помилка польського автора полягає тільки у тому, що він не орієнтується, хто такий по правді автор, які його справжні, не формальні, кваліфікації, яка роля автора в українському науковому світі та від коли і який його звязок з українським культурним життям, — то помилка проф. Огієнка куди більша. Забув він занадто швидко, яке знання української мови мав до 1917. року, та які межі істнують для автореклями.

Тайна громів, які від двох літ проф. І. Огієнко кидає на всіх українців за їх мовні і правописні ріжниці, полягає у тому, що він, проф. Огієнко, зробив собі з ідеї пропаґанди гасла „одна літературна мова — один правопис для всіх українців" варстат праці і джерело заробітку. Вішатися з приводу страхіть, які змальовує проф. Огієнко, ніхто з українців не потребує: потребує лише післати стільки-то золотих річної передплати проф. Огієнкові і стане відразу одним із його апостолів. Суть усіх жалів проф. Огієнка в такому оклику: „...І видіє „Рідна Мова", бо нема в нас ще розуміння для значіння спільної літературної мови..."

ЗРАЗКИ НАУКОВОЇ ВАРТОСТИ ФІЛЬОЛЬОҐА.

Нидіє „Рідна Мова" не тому, що українці не мають зрозуміння для ваги гасел, нею пропагованих, лише тому, що ті гасла зовсім фальшиво застосовувані і неграмотно підтримувані. Видавець і редактор того часопису переплутує питання одного правопису і питання літературної мови. Він переплутує питання еволюції мови з питанням тривкости чи змінливости місцевих говорів і говірок. Він роздуває зовсім несуттєві суперечки, які бувають в усіх найкультурніших націях з найбагатшою літературою, до величини національного катаклізму, та вчить речей, що їх соромився би казати школяр. „Український стилістичний словник" проф. І. Огієнка є пропечистим доказом, що його автор не знає ані рідної мови, ані чужинецьких мов, без знання яких чейже неможлива праця фільольоґа. З того словника довідуємося, що галичани вживають слова „пятро" (поверх), що німці говорять „wieviel alt", що Уальд пишеться в оригіналі Wild, що треба писати „біцикль", бо англійці пишуть bicykl, що по народньому те слово звучить „лисапет" що французи пишуть le chokolad, що треба казати „з плином століть" і „купив краски зеленого цвіту" і т. д. і т. д., — майже на кожній сторінці кілька таких кумедних поук. Тимчасом український інтеліґентський загал і всі інші — поза проф. Огієнком — учені вважають, що це невелике національне нещастя, коли не всі українці на світі будуть писати „анализ", „баланс" або „ той прес". Зразком літературного стилю і розуміння духа української мови може служити хочби таке речення вихоплене прихапцем зі згаданого „Стилістичного словника": „...Так само робить і наша українська мова, — вона переймає чуже слово з його вимовою ,але роду надає йому того, який по його закінченні мусить бути по законах нашої мови..." Здається, що щойно таке речення фахівця від „єдиної української літературної мови" треба перекласти на українську мову, щоб усі його зрозуміли...

АВТОРЕКЛЯМА І ПСЕВДОВЧЕНА ДЕМАҐОҐІЯ.

Не маємо причини виступати проти освітньої праці, яку хоче вести проф. Огієнко своїм журнальчиком навчаючи граматики та правопису. Але наукові його дані як фільольоґа схарактеризували якслід у свій час такі справжні мовознавці, як напр. д-р Ст. Смаль-Стоцький, що виказав йому незнання основних підстав мовознавства. А вже зовсім не має ніякого права проф. Огієнко виступати як моралiст і проповідник. Його справа із самозванчим докторатом „гоноріс кавза" була така скандальна, що інший на його місці зашився би бодай на 1[illegible] літ у мишину діру і мовчав би, щоб не пригадувати громадянству своєї особи. Вже на львівському ґрунті пробував він улаштовувати собі ювилей. У свій час найшов собі такого наємного славословника, як Заїкин, що написав його — життепис, прирівнюючи його з найбільшими українськими іменами. Тепер чуємо знову про якісь нові приготування проф. Огієнка до ювилею і читаємо про його 30-ліття наукової та **державницької (!) праці!**

Те, що нині чуємо від нього про нашу літературну мову, не дивує нас ні трохи. Завсіди переплутував він демагоґію з ливунством і неграмотність із комічною позою провінціяльного вченого. Заки проф. Огієнко почне прирівнювати стан нашої літературної мови з мовою інших народів, нехай спершу вивчить те, від чого такі студії треба починати. Сам він — зразок малоросіянина, що на українстві зробив у свій час карієру і хоче на патріотизмі робити її далі. І все те, що говорить він про нашу культуру — це саме та провінціяльщина та малоросійщина, в якій він виріс і якої досі не може спекатись.

„Успішна" реквізиція збіжжа

на Україні.

(За радіом).

Київська радіостанція Р. В. 9 передала 16. ц. м. у вечірніх вістях зміст передовиці московської „Правди", яка тріюмфує наслідком удатної реквізиції збіжжа в українських селян, що в большевицькій мові називається **„хлібоздачею".** Отже ця хлібоздача виконана „блискуче", що „Правда" **вважає дуже важним політичним і господарським фактом.** Раніше ця хлібоздача доходила до пізної осени, а навіть до зими і ніколи повністю не була виконана. Тепер, у половині вересня, вона закінчена і велика маса золотого зерна пливе у збірні пункти, які знову відпроваджують збіжжа де слід.

Цю кольосальну перемогу большевизму на селі можна оцінити щойно тоді — пише „Правда", — коли нагадаємо ще недавній час, бо рік 1932., коли то куркулі і петлюрівські недобитки розтринькували зерно та **всіми способами гальмували хлібоздачу.** Та кожний рік — після знищення цього елементу — був кращий від свого попередника. **Український селянин поза колгоспом не бачить тепер життя (!!).** Крутороґі воли щезли, а на їх місце двигуном господарського життя українського села став трактор і комбайн...

Блискуча хлібоздача цього року на Україні є, мовляв, також перемогою совітської техніки, яка засипала Україну безчисленними сільсько-господарськими машинами, від згаданих тракторів і комбайнів починаючи, на споповязалках і моторових молотілках скінчивши.

Повертаючись до живої людини, орган московського імперіялізму, радіє, що колгоспне село України стало нібито фортецею соціялізму. Воно дає вже, мовляв, міліони ударників техніків, тощо. Селяни зрозуміли, що стати багатим (чуєте?) — це значить працювати в колгоспі і берегти колгоспне майно.

„Правда" безсоромно твердить у дальшому, що селяни в колгоспах України стають такими **заможними, як ніколи досі. На основі народніх** пісень та творів українських поетів (на замовлення!) передовик большевицької газети твердить, що дух українського села тепер бадьорий.

З безприкладним цинізмом згадує „Правда" **про повну страждань та експльоатації історію України,** про сльози і кров українського народу. Україна була краєм панської самоволі, що прекрасно змалював **Михайло Коцюбинський** у своїх творах. Але не бачити панам і гнобителям їхньої України! Минулись давні часи. Україна сильна сьогодні своєю індустрією, колгоспниками і червоною армією! — вигукує „Правда". Але те, що вона поставила на останньому місці, повинна була поставити на першому і не говорити про Україну, а про Большевію. Вона сильна на Україні червоною армією. Престалаб червона армія істнувати, то перестало б українське село бути нібито фортецею соціялізму.

Блискуча хлібоздача на Україні — це, мовляв, доказ вірности українського селянина соціялізмові Леніна і Сталіна — кінчить московська ґазета. Як ця вірність у дійсності виглядає, про це не можуть довідатись навіть закордонні кореспонденти, що мають свій осідок у Москві, бо їх в українське село не пускають.

В. Н—вич.

Політичні наради в Варшаві.

ВАРШАВА, 17. 9. ПАТ. В понеділок в год. 15-тій президент приняв на довшій авдієнції премієра Славека та колишніх премієрів Каз. Світальського, Олександра Пристора і Януша Єнджеєвича. (Неприсутний був кол. премієр Бартель).

Обєднування племен в одну німецьку націю.

НІРНБЕРҐ, 17. 9. ПАТ. Вчора закінчився конгрес у Нірнберзі. На закінчення відбулась перед канцл. Гітлером і генераліцією військова ревія на „леговищі Цепеліна“. Перед трибуною канцлера дефілювали змоторизовані стежні відділи, оборона піхоти перед гарматнім нападом і лявинними відділами. Напроти трибуни станув відділ війська зі 120 прапорами старої німецької армії і 4 воєнні прапори колишньої воєнної маринарки.

НЕ ХРИСТІЯНСТВО І ДЕМОКРАТІЯ, АЛЕ ПАРТІЯ ВРЯТУВАЛА НІМЕЧЧИНУ.

Опісля канц. Гітлер виголосив велику промову підкреслюючи, що націонал-соціялізм переплавлює німецькі племена в одну німецьку націю. Згадав, що без християнства не вдалось би перед віками створити німецької держави. Християнство витворило почуття спільноти між поодинокими племенами. Одначе з хвилиною релігійних воєн його роля скінчилась. Її перебрала абсолютна монархія, яку заступила демократія. Одначе демократію розсадило большевицьке жидівство. Демократія завела також, як і християнство. Зчерги прийшов націонал-соціялізм, для якого вихідною точкою є держава для народу. Головний натиск кладе він на вдержання німецького народу, притягнення здібних до політичного життя одиниць народу та заведення ладу. Націонал-соціялістична партія репрезентує погляди, політичну свідомість і волю народу.

Опісля канцлер обговорив завдання партії і держави. Згадав, що німецький нарід врятувала від упадку партія, а не господарські чинники, професори, поети, фільософи чи вояки. Його промову переривали присутні бурею оплесків.

Італійський воєнний корабель на грецьких водах.

Протест грецького уряду.

БЕРЛІН, 17. 9. ПАТ. Німецьке інформаційне бюро повідомляє з Атен: Італійський воєнний корабель приплив до грецьких кораблів без дозволу грецького уряду. Одночасно до острова Серіфос причалили три італійські кораблі. Грецький уряд доручив свому послові в Римі звернути увагу на цей інцидент італійському урядові.

Воєнна фльота В. Британії на грецьких водах.

АТЕНИ, 17. 9. ПАТ. Згідно з програмою британської адміралітії, подібно як і минулого року, середземноморська дивізія британської фльоти, зложена з 26 кружляків і панцирників та трьох ескадр контрторпедовців, буде стояти від 25. вересня до 15. жовтня в портах Арґостолі і Корфу.

ҐІБРАЛЬТАР, 17. 9. ПАТ. Нині приїхали сюди з Анґлії лінійні кружляки „Гуд“, „Реновн“, „Оріон“, „Нептун“ і „Ахілес“ та контрторпедові „Вісерой“ „Венеція“ і „Валерове“. Сподіються, що сюди прийдуть нові кораблі воєнної фльоти.

—o—

Кривава бійка вшехполяків з поліцією

ВАРШАВА, 17. 9. ПАТ. В суботу 14. вересня б. р. до Кшивіни, косьцянського повіту, познанського воєвідства прибув гурт молодих вшехполяків в одностроях і намагався уладити політичну демонстрацію на похороні помершого члена „млодих стронніцтва народов-ого“ у Кшивіні. Тому, що вони не мали дозволу на уладження походу, який мав перемінитись на демонстрацію, поліція придержала молодих вшехполяків і завела їх на станицю поліції. Підчас їх переслухування прийшов інший гурт молодих вшехполяків під міський будинок, де приміщується станиця поліції, домагаючись звільнення придержаних. Комендант поліції заявив, що по переслуханні їх звільнить, якщо в місті буде спокій. По цій заяві молоді вшехполяки розійшлися.

Але саме тоді з лещинського повіту надійшла боївка молодих вшехполяків, озброєна в палки, каміння і револьвери та напала на станицю поліції з ворожими окликами під адресою влади. На поклик поліції, щоб розійшлися, члени боївки висунули наперед кілька молодих дівчат і зпоза їх плечей обкидали поліцію камінням. Одночасно зпоміж юрби впало кілька револьверових стрілів до поліції, які зранили одного поліціянта. Тому, що стріли поліції на пострах не мали ніякого наслідку і молоді вшехполяки далі вели наступ, поліція віддала сальву до юрби і щойно тоді напасники розбіглися. Було ранених кілька осіб, з яких одна померла. В місті спокій.

У звязку з цими подіями до Кшивіни приїхала до старости делеґація Стронніцтва Народового заявляючи, що події викликали найгірші члени партії, які рекрутуються із шумовиння. Делеґація висловила жаль з приводу цих подій і заявила, що винуватців усунуть з партії та віддадуть у руки влади.

ЗЛ. ДЕРЖАВИ МАЮТЬ МОРАЛЬНИЙ ОБОВЯЗОК ПРОТИДІЛАТИ ВІЙНІ.

ГАЙД ПАРК, 17. 9. ПАТ. Президент Рузвельт відбув з Норманом Дейвісом розмову на тему морських справ з загальної точки погляду та у звязку з теперішньою европейською кризою. Норман Дейвіс заявив представникам преси, що договір Кельоґа передбачує для Зл. Держав моральний обовязок протиділати війні. Це зроблено. Потім Дейвіс висловив сумнів щодо можливости нових обмежень морських зброєнь, доки істнуватиме небезпека війни. Всеж має він надію, що незабаром говоритиме в тій справі з Анґлією

Д-Р ВОЛ. СІЧИНСЬКИЙ. 2)

Народне мистецтво й модерна мистецька творчість.

(Слово на відкритті „Виставн народніх тканин і вишивок“ у Музею Н. Т. Ш. д. 15. вересня).

(Докінчення)

Одна з найбільш життєздатних прикмет народнього мистецтва полягає передовсім в його ужитковости. Найновіші наукові досліди все більше і більше переконують, що народне мистецтво не є чимось цілком відірваним і цілком самобутнім у відношенні до т. зв. історичного мистецтва і т. зв. „великих, світових“ стилів. Народне мистецтво є певним розгалуженням колишньої фабричної і ремісничої (у великій мірі міської) промисловости. І так, наприклад, розвиток сучасного українського народнього килимарства неможливо розглядати окремо від колишнього килимарського виробництва, що проводилося на Україні на більшу скалю — фабричного типу. Нпр. кераміка звязана у нас не тільки з добою козацькою, але ще старокнязівською і раніш. Нпр. шкляні вироби мають тісний звязок із колишнім ґутництвом міським доби ренесансу і фабричним ґутництвом Гетьманщини XVII.—XVIII. ст. і т. д.

Власне оцей промисловий, виробничий характер народнього мистецтва дає йому право на істнування може у більшій мірі, як інші галузи мистецтва, що часто їх плекають лише у штучних оранжеріях небагатьох сальонів, а якими, до деякої міри, робляться твори т. зв. станкового малярства і різьби.

Наша доба — доба помножування, поширювання і розголошування найкращих мистецьких творів серед найширшої людности. Тому звичайний камерний театр заступає тепер кіно, концертову салю — радіо, танці — у великій мірі заступає спорт. Подібно малярство і графіка поширюється репродуктивним способом ріжними ґраверськими засобами і друком.

Такий самий репродуктивний спосіб існує в таких родах народнього, ужиткового мистецтва як ткацтво, кераміка, мальованка (набійка) та ін. Та при цій „репродукції“ треба твердо памятати, що кожний матеріял і техніка строго відповідають свому призначенню, а форма точно підпорядкована своїй конструкції (техніці виконання) і функціональному призначінню. Іншими словами: не можна без творчої перерібки переносити орнаменту кераміки на ткацькі вироби, вишивку — на окладинку книжки, соломяну стріху на „хмародер“.

Плекаючи народне селянське мистецтво в сучасних умовинах життя і спеціяльно життя міського, треба бути свідомим, що вартість таких мистецьких виробів можлива лише тоді, коли:

1) ці вироби є чисто-народні або є точною репродукцією (копією) народніх зразків, або

2) коли на підставі народніх мотивів або окремих елементів, творять справжні мистці нове, наскрізь модерне мистецтво.

В першому випадку мистецька річ являється лише деяким віддзеркалюванням народнього життя. Перенесена в інше оточення з іншим укладом життя і потребами (дім міського робітника, інтеліґента, громадська будова) вона стає менше ужиткова, менше пристосована до новітніх умовин життя, тому і цінність і функціональне значіння такого предмету зменшується.

Інше діло, коли народне мистецтво стає джерелом модерного мистецтва, такого мистецтва, що живе разом з цілим оточенням, що відповідає всім формам і потребам новітнього життя. А це можливе тільки тоді, коли мистець не по рабськи наслідує, не механічно копіює народне мистецтво, не „запозичає“ окремі мотиви, але коли найбільше *перетворює* ці народні елементи своєю мистецькою свідомістю (не лиш інтуїтивно, „підсвідомим чуттям“, як це вважали старші теоретики).

Свідома воля і ясно-означена доцільність мистця, що працює для свого громадянства, воля що пересякнута сучасним розумінням доби, завжди зуміє перетворити свої національні зразки (рахуючи також і т. зв. історичне мистецтво) і то так, що новий мистецький твір стане цілком сучасний, свіжий і як хочете „модний“. Тоді мистецький твір починає справді жити і дихати, і подібно до народнього мистецтва на селі, — стає навіть орґанізуючим і провідним чинником суспільства.

Перші наші кроки вже зроблені. Ми бачимо в цій салі вдало прикладену нашу чудову, у багатьох випадках добірно-просту, делікатну й ніжну вишивку для предметів міського вжитку та модерного життя. У ці вироби вложено багато любови і праці — і це третя умовина успішного розвитку нашого промислу.

Залишається ще широке поле для використання інших галузей народнього мистецтва. Але його справді велике, масове прикладення і розцвіт може настати з хвилиною, коли воно стане підставою та зіллється з виробництвом індустріяльним, побудованим на здорових національних підставах. В цьому розумінні далекосягле значіння для модерного українського текстилю можуть мати зразки нашого прекрасного народнього ткацтва. Ми всі ще ходимо в одязі з чужих текстильних виробів. А чейже матерія — це найбільш уживаний матеріял з усіх інших предметів першої потреби та більше уживаний у нас як мило, цукорки, або паста до зубів...

Тим часом із ткацтва значні досягнення маємо у виробництві килимарства, а серед творців справжнього модерного килиму маємо цілий ряд визначних українських мистців.

Оцей генетичний звязок, тяглість мистецького розвою, збудження енерґії, замилування до праці — є запорукою дальшого розцвіту українського ужиткового мистецтва, що іде до своєї славної і світлої майбутности

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

НАЗУСТРІЧ. Двотижневик. Література, мистецтво, наука, громадське життя. Ч. 16. Зміст: С. Гординський: Великий майстер імпресіонізму. Теодор Данилів: У мистецтва у відвідинах. Григір Смольський: Школа О. Новаківського, Ірина Вільде: Перше непорозуміння. Ол. Кульчицький: Література — казка для старих дітей. М. Чапельська: Італійська вистава в Парижі. М. Рудницький: Безнадійно закохана в житті. Катерина Менсфільд: Лекція співу. З листів Катерини Менсфільд. Степан Левинський: Прогулька на південний схід. Святослав Ольшенко-Вілька: Хвилини. Летіло 40 сорок... 11 ілюстрацій. Ціна 50 сот.

НАШ СВІТ, ілюстрований журнал літератури, мистецтва і науки. Луцьк, 16. вересня 1935. Р. V. Ч. 3. Зміст: Олекса Новаківський, В. Біленич: Танок життя. Вол. Крутяк: * * *, Улас Самчук: Сіра Зона. Коваль Степовий: Бездомний. Іван Атаманюк: * * *, Іван Зубенко: Синок хворий. В. Островський: Журавлі. Макар Лідченко: Леся Українка. А. Д.: Рівне. В. Павлович: Духовокультурний регрес. Н. Шуйський: Я спати не можу, Н. Рішельський: Перші співи. Нові видання. Літературний фейлетон. Олександер Даркович. Смішне в житті славних. Про все потроху.

ВІДРОДЖЕННЯ, ілюстрований журнал українського протиалькогольного й протинікотинового руху. Львів, вересень 1935. Р. VIII. Ч. 9. Зміст: Д-р С. Пюфаков: Божеський напій, М. Дячишко: Честь, повага й алькоголь. о. Д. Чарський: Смуток Христа. В. Жукевич: Що може зробити алькоголь? О. Рідний: Чи во... ські священики повинні дбати за тверезість? Д. Бучинський: Боротьба з пянством. М. Чоловий: Пропала одна красавиця. Ю. Каменецький: Пянство на Закарпатській Україні. С. Г. Проблески надії. Смішне. Ю. К.: Бевер і Масарик. Вісті з руху. Голоси читачів. Світ читачів.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 18. IX. год. 8. веч. „Музика на вулиці", муз. комедія.

Четвер, 19. IX. год. 8. веч. Аб. 1. „Музика на вулиці", муз. комедія.

Театр Різнородностей.

Середа, 18. IX. год. 8. веч. Вечір пісеньок Тадея Жакея.

Четвер, 19. IX. нечинний.

Концерти Марії Сокіл на „Р. Ш."

Золочів 19. IX.
Снятин 21. IX.
Бучач 24. IX.
Чортків 25. IX.
Перемишль 2. X.
Ярослав 3. X.
Радехів 6. X.

Кіна.

АДРІЯ: „Син Конг-Конга" „Лови на тигра".

АПОЛЬО: „Золото" (з Бригідою Гельм).

АТЛЯНТИК: „Авдієнція в Ішлю".

ВАНДА: „Федора", „Ремо-Сатан".

ГРАЖИНА: „Кіт і скрипка".

КАСІНО: „Секвоя".

КОЛІСЕЙ: Нечинне.

КОПЕРНИК: „Мала мевя" (з Франціскою Галь).

МАРУСЕНЬКА: „Людина-вовк".

МІРАЖ: „Цісарські лови".

МУЗА: „Мужчини в небезпечному віці", „Шукачки золота".

ПАКС: Нечинне.

ПАЛЯС: „Легіон безбожних".

ПАН: „Петербурські ночі", „Навіщо драпувати" (Льорель і Гарді).

РАЙ: „Вероніка" (із Франціскою Ґаль).

СВІТ: „Для тебе співаю" (з Кепурою).

СОНЦЕ: „Світ без мужчин", „Вбивство в Шікаго".

СТИЛЕВЕ: „Провокатор Азев" і ревія.

УТІХА: „Котячий пазур" і ревія „Осінні жарти".

ХИМЕРА: „Каранга".

Закордонне радіо.

Середа, 18. вересня 1935.

Відень (506,8) 17.00 Твори М. Аста (сп., муз.), 19.30 Пробоєвик на пробоєвику (джез, спів), 20.30 Симф. концерт. **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. музика, 12.30 Сальон. квартет, 21.30 Соната на форт оп. 30 Ірака, 21.50 „Антигона" драм. сцена з муз. **Париж** (1648) 12.15 Концерт, 20.00 Форт. музика. **Білгород** (437,3) 13.15 Популярні пісеньки, 18.30 Скрипка. **Берлін** (356,7) 12.00, 0.45 Концерт, 18.00 Співаємо і граємо, 19.20 На нар. нуту. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 20.45 Нар. Пісні. **Кельн** (455,9) 16.00 Суч. музика, спів. **Мінхен** (405,4) 16.00 Шубертові пісні (Магер сопр.). 17.00 Вес. муз. пополудне, 19.00 Муз. спеціяли 20.45 З піснею довкола світа. **Будапешт** 550,5) 13.30 Вок. квінтет, 17.30 Джез. музика, 19.00 Популярні мад. пісні, 20.30 Концерт. **Мілян** (221,2) 11.30 Тріо, 20.40 „Ромео та Юлія" оп. Зандонаї. **Рим** (420,8) 13.05 Популярна музика, 17.05 Легка музика.

Четвер, 19. вересня 1935.

Відень (506,8) 12.00, 13.00, 19.20 Концерт, 22.10 Вес. мельодії. **Кошиці** (259.1) 17.40 Для Закарпаття (Спів: Аида Останчук-Науменко), 18.30 Скрипка. **Прага** (470,2) 12.30, 15.00 Сальон. й легка музика. **Париж** (1648) 20.45 Симф. концерт. **Білгород** (437,3) 17.00 Пісеньки, 20.00 Симф концерт. **Берлін** (356,7) 16.00 Пісні Крігера, 18.30 Солісти (форт., сп.), 19.00 „Лісові сцени" Шумана. **Кенігсвустергавзен** (1571) 20.45 Симф. конц., 22.30 Нічна музика. **Кельн** (455,5) 12.00 Музика. 17.00 Концерт, 20.19 Дівчата співають. **Мінхен** (405,4) 16.10 Солісти, 19.00 Відомі мельодії (спів, муз.). **Будапешт** (549,5) 13.30 Солісти, 21.40 Камер. концерт. **Мілян** (221,2) 11.30 Популярна музика, 17.05 Вок. концерт, 22.15 Танк. музика. **Рим** (420,8) 13.05, 19.15 Популярна й легка музика, 20.40 „Сансон і Даліля" оп. Сен-Санса.

Львівське радіо.

Середа, 18. вересня 1635.

6.30 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій. 8.00 Для дітей, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Перші ластівки сезону, 12.30 Камер. музика з гр. пл., 13.25 Хвилина для жінок, 13.30 Найгарніша гр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Тріо, 16.00 Свято хризантем у Японії, 16.20 Вок. квартет Брамса, 16.45 Гутірка музика зі слухачами, 17.00 У поліській джунглі, 17.15 Форт. муз. з гр. пл., 17.50 Світ сміється — огляд закорд. гумору, 18.00 Скр. реситаль, 18.30 Тома Ман. і нім. повість, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Людина й артист, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Найстарший повітряний прилад — бальон, 20.00 Мало відомі конц. вальси, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Шопенова творчість, 21.35 Чвертьгодина поезії, 21.50 Безсмертні тканки, 22.00 Легка музика в вик. малої орх., 23.05 Легка музика з гр. пл.

Четвер, 19. вересня 1935.

6.30 Ранішня авд., 6.50 Музика з гр. пл.; у перерві ок. год. 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл. 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Концерт (орх., рецитації, сп.), 13.00 Улюблені пісеньки з гр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Концерт орхестри мандоліністів, 16.00 Для дітей; В турецькій школі, 16.15 Нар. музика, 16.45 Сп. концерт, 17.00 Історія соціялізму в Польщі, 17.15 Гайдн: Квартет оп. 3. ч. 5, 17.35 Музика в гр. пл., 17.50 Про книжку: „Останнє признання Вол. Давида", 18.00 Форт. реситаль, 18.30. Руханка основа фіз. виховання, 18.40 Тур. інформатор, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Нутро — архітект. гутірка, 19.20 Реклям. концерт, 19.40, 19,49 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Сальон. музика в вик. малої орх., 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Театр Уяви: „Секретарка сліпця" Люнцера й Вольфа, 21.40 Пісні в супр. форт., 22.05 Концерт в вик. симф. орх., 23.10 Танк. музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.29—5.32 зол.

Нім. марка 1·55—1·60, фр. франки 34·85—35·00, шв. франки 172·50—173·00, фунти стерлінги 26·10—26·25, австр. шілінги 90·50 — 102, чеські корони 20·50—21·50, рум. леї 28·50—30·50, ліри 37·00—40·00.

Золото: Доляри 9.00—9·02, Франки фр. 34·40—34·80, Дукати 82·00—82·75, Корони 36·20—36·80, Рублі 4·60 — 4·70. 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 гр. ср. 0·07—0·08.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 43·50—45·00, 5 проц. дол. Б. Г. 53·00—54·50, 4 проц. Зол. Б. Г. 41·50—43·00, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 44·50—46·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 50·50—52·00, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

ЗБІЖЕ.

Ціни парітас Підволочиська льоко Львів

	від до	від до
Пшениця одн.	14.05—14.75	
Пшениця зб.	13.50—13.75	
Ячмінь одн.	12·25—12·50	
Ячмінь на мл.	11·50—11·75	13.25—13·50
Овес з 1935 р.	12.25—13 00	13.52—14.50
Горох ½ Вікторія	22·00—24·00	
Бобик	14·50—15·00	
Вика темна	18·00—18·50	
Вика сіра	17·00—17·50	
Сіно сол. прас.	5·50— 6.00	
Солома прасов.	2·00— 3·50	
Льон	32·00—33·00	
Ріпак зимовий	36·50—37·00	
Ріпак	31·50—32·00	
Просо краєве	13·00—13·50	
Кмін з мішком	55·00—60.00	
Висівки житні	6·75— 7·00	7·00— 7·25
Висівки пшен. гр.	7·25— 7·50	
Висівки пшен. сер.	7·00 — 7·25	
Висівки ячмінні	7·50— 8·00	

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 17-го вересня п. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·50 зол.	
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2·60	„
1 л. молока	0·13	„
1 л. сметани	0·60	„
1 к. яєць	3·40	„

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 22 сот.

Тенденція на масло вдержана, на молоко вниджова, сметану слаба, на яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 17. IX. п. р. платить своїм доставцям за 1 кг живої ваги птиці льоко подвір'я птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 80 дкг. за 1 кг. 0·80 зол.
Мол. однор. кури I. кл. „ 0·90 „

Птицю приймає в кількости визначеного приділу для кожного свого доставця.

ОПОВІСТКИ.

Деканат Теольоґічного Виділу Гр.-Кат. Богословської Академії у Львові подає до відома заінтересованих, що передординаційні й передконкурсові іспити в місяці жовтні відбудуться 9. X. ц. р. (замість дня 2. X.) в год. 3.30 попол. Подання для допущення до них іспитів вносити до згаданого Деканату до дня 2. X. 1935. 339

Т-ва „Боян" і „Сурма" повідомляють, що перша проба хору обох Товариств відбудеться в четвер 19. вересня ц. р. в год. 7.30 вечором в малій салі Т-ва ім. М. Лисенка. З уваги на недалекий концерт — участь всіх П. Т. Членів обох хорів конечна. Нових членів приймають секретарі обох хорів перед пробою. 373 1-2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ФУТРА виконує дешево й солідно Евген Говикович, Львів, вул. Домініканська ч. 4. 123 32-90

„ТЕ-КА" Львів, Руська 16, І. виконує найелеґантніші мужеські одяги, загортки, футра і студентські однострої. 271 15-30

Купно годинника є справою довіря. Дешево купите добрий годинник у славнозвісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі **Іван Зельтенрайх,** Львів, Марійська пл. 5 82 17—?

Обійму на провінції лекцію нижчих кляс гімн. (на бажання лекції фортепіяну). Зголошення під: Емерит. проф. гімназ. „Діло". 372a

Вугіль, дрова у Калитяка, Бейля 10 телеф. 35-24. 218 6-30

Першорядне виконання трвалої ондуляції 7 зол. тільки у Штірів, Брама Андріолія. 331 3-30

Цебульки гіяцентів і тульпанів поручає склад насіння Антона Кліменка, Львів, Клементини Танської 1, напроти каварні Жоржа. 367

Плащики кльотові шкільні, студентські однострої, робочі вбрання, охоронні плащі, комбінезони, пільотки, вітрівки, поручає по фабричних цінах: Вирібня „Паліюм", Львів. Гетьманська 22, побіч Промислового Музею. 323 10-30

50 зол. місячно. До винайму кімнати і кухня з повним удержанням. Меблі біді. Кентшинського 34/III. поверх через ґанок. 379

39-літній, в силі віку, здоровий, від недавна на доброму приватно-торговельному становищі, в браку знайомства, шукає гарної, пристійної, милої вдачі, релігійної та господарної, заможної подруги життя. Неанонімові зголошення зі світлиною слати: Lwów 5, Nr leg. W. S. H. Z. 517. 380

ОГОЛОШЕННЯ.

ДІМ ШТУКИ
А. ВІСЬНЕВСЬКИЙ

Фредри 1. Тел. 284-21

Оказійно: Античні і новочасні меблі, перські дивани, образи відомих малярів. Шкіряні клюби. Бюрові меблі, панцирна каса. Комбіновані кімнати. Тапчани. Віденська їдальня. Магоневий сальон. Мужеський кабінет. Порцеляна, бронзи, накати. 231 4-15

Залізні металеві ліжка, покойові, пенсіонатові, дитячі ліжочка, найлучші, найдешевші. И. Процко й Син, Личаківська 4. Тел 274-80. Фабрика: Львів, Терцiярська 10. Т. 215-86. 335 3-10

ПРОСПЕР МЕРІМЕ

БЛАКИТНА КІМНАТА

ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ

Переклад із французької мови Василя Софронів. — Ціна 0.95 зол., з почт.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади I. II. і III. часть

Ціна 4·50 зол., з почт. перес. 5·— зол.
Окрема частина по 1·50 зол.

МЕБЛІ

що до цін, якости й умов сплати

без конкуренції

продає

меблевий дім

„Доротеум"

Львів, Браєрівська 3.

тел. 285-92, 231-69. 24 11—20

за готівку 10% рабату

Від 10 зл. місячно починаючи

УВАГА! Приймаємо як вплату при купні облігації позички народової та інвестиційної.

— **Найбільший водотяг на світі** будують у Каліфорнії. Він буде довгий на 350 км. і має доставляти воду для міста Льос Анджельос з ріки Кольорадо. Будова, при якій працює 15 тисяч робітників, буде коштувати 220 міліонів долярів. Коли буде готовий, постачатиме 4 і пів міліона літрів денно.

— **Ріжні вістки.** У Женеві почався конгрес мусулманів Европи. — 16-го ц. м. почала ся у Женеві міжнародня конференція союзів для боротьби з антисемітизмом. — Совітська наукова експедиція висадила в повітря біля Подольська 100.000 тон землі 92 тонами вибухових матеріялів; маса піднеслася вверх на 200 м.; повстала заглибина на 10 метрів глибини і 320 м. довжини; вибух, який підготовляли 2 місяці коштував 240.000 карб. — Є звістки, що поважно занедужав у Марієнбаді анґл. письменник Кіплінг, автор „Книги джунґлів". — У Таллінї відкрили виставу з нагоди 400-ліття появи першої естонської книжки. — У Таджикістані з наказу центр. комуністичного комітету арабську азбуку заступили латинкою.

З кіна.

Кіно „Аполльо": „ЗОЛОТО".

На цей раз афіші рекламуючи цю фільму кажуть правду, що „Золото" у звуковій фільмі займе те саме місце, що „Метрополіс" у німій. Звуковик краще надається до таких картин, де треба зобразити могутню силу машин. Рух машин у хвилинах, коли чекаємо ґеніяльного винаходу витворює своєрідний настрій горячкової праці. Подумана ця фільма як добра кримінальна сенсація з науковим підкладом. Як виробляти золото? — це давня мрія вчених і фантастів. Саме в останніх часах думку цю знову спопуляризувала преса і проблема набрала подекуди актуальности. Сам експеримент переведений майстерно і має він усі зверхні ознаки імовірности. Нема сумніву, що режисер фільми та автор сценарія мусіли подбати за потрібні наукові інформації, щоб не залишатись у світі власної уяви. Фільма має сильно драматичні моменти; особи зі слабими нервами треба би заздалегідь попередити, щоб не хвилювались, бо... все кінчиться добре. Головні ролі грають Ганс Альберс — незвичайний тип сильного мужчини, Бріґіта Гельм, що має кілька моментів справді мистецьких і славний Міхаель Бонен. Ідеальний тип, згідний з намірами автора сценарія.

ДИВОГЛЯДИ.

ШАСЛИВА ПЯТНИЦЯ.

Чимало осіб лякається пятниці, віруючи з пересуду, що вона нещаслива. А коли трапиться так, як цими днями, що пятниця припадає на 13-ку, то хіба не вставай з ліжка. Париський денник „Ексцельсіор" хотів перевірити, чи ці пересуди згоджуються з фактами і навів цікаву статистику. На 1000 нещасливих випадків за тиждень тільки 50 припадає на пятниці, тоді як на понеділки припадає 180 таких випадків, на неділі 240, на суботи 205 і на середи 150. Вівторок, четвер і пятниця (навіть, коли вона має дату 13-то) найщасливіші дні в тижні.

Дописи.

МОСТИЩИНА.

Лугове свято в Арламівській Волі, пов. Мостиська. В неділю 1. вересня ц. р. уладило місцеве Товариство „Луг" свято в 10-ліття істнування Лугової Організації. Свято випало дуже гарно. Прибули „Луги" з Годинь, Ляшок Гостинецьких і Підгати. До вправ стануло 91 луговиків і 38 луговичок. Виведено вправи мішані, хустинами, палицями і ритмічні („Молитву"). По вправах відбулась дефіляда, яку відібрали голови „Лугів" та заст. голови „Повітового Лугу" п. Осип Фединa, головний організатор Лугової Організації Мостищини.

ГУСЯТИНЩИНА.

Юилейне просвітянська свято в Чабарівці. День 1. вересня ц. р. буде великим і памятним днем в історії села Чабарівки і цілої Гусятинщини. В тому дні влаштувала читальня „Просвіти" у Чабарівці з нагоди 35-ліття свого істнування під протекторатом Філії „Просвіти" в Гусятині велике просвітянське свято. На свято явилися спеціяльно запрошені делегати: від Матірнього Т-ва адвокат м-р М. Шахнович, від філії „Просвіти" в Гусятині цілий Виділ, від Філії „Просвіти" і від П. С. К. в Копичинцях дир. Пеншак, від П. Н. Комітету і „Рідної Школи" в Копичинцях м-р О. Зеленецький; численна делегація читалень району Філії і сотні членів читалень та зорганізовані відділи луговиків і соколів. Свято почалося торжественним богослуженням, яке відправив у місцевій церкві о. Северин Шанковський з Нижбірка в асисті о. А. Кисілевського з Крогульця й о. Мельничука з Трибуховець. Після Служби Божої виголосив о. Коновалець із Сидорова гарну проповідь на тему значіння освіти. Після відправленої панахиди за померших членів просвітян зібрані перейшли походом на майдан під будинок читальні. Чоло походу вела орхестра Т-ва „Бояни" у Копичинцях в лугових одностроях, за якою йшли відпоручники повітових культурно-освітніх та економічних установ, дальше духовенство, відділи луговиків і соколів та громадянство в числі кількох тисяч. Після походу в год. 12-ій на майдані біля читальні почалась академія. На голос трубки піднесено вгору нац. прапор і залунав національний гимн. Академію отворив голова місцевої читальні о. декан Малиновський, що привитав зібраних делегатів, відтак переповів цікаву історію читальні і відчитав перший протокол засідання виділу читальні та вкінці віддав честь памяти заслужених для читальні членів основників. Опісля обєднані хори 5 читалень у числі 150 осіб під проводом п. В. Недостойного відспівали гимн „Просвіти". На трибуну вийшов делегат Матірнього Т-ва м-р М. Шахнович, що виголосив теплими словами привіт ювилятці. Відтак серед великої радости й оплесків вручив пятьом основникам і заслуженим просвітянам грамоти почесних членів читальні та закінчив заявою, повною віри в краще майбутнє, що під прапором „Просвіти" обєднається ввесь український нарід. Після цього йшли привіти від Філії „Просвіти" і повітових економічних установ у Копичинцях (дир. Пеншак), від політичного проводу в Копичинцях (адв. м-р О. Зеленецький), від „Рідної Школи" в Гусятині (адв. О. Капустинський), від духовенства (о. Раченко, парох Гусятина), від усіх читалень гусятинської округи (п. Б. Вацишин). Після привітів, які сильно підбадьорили учасників, орхестра Т-ва „Боян" в Копичинцях відіграла з бравурою кілька точок. Відтак хори читалень з Гусятина, Чабарівки, Васильковець, Вільхівчика і Суходолу пописувалися своїми продукціями. Їх піснями одушевлялись тисячі гостей, бо всі ті хори, здисципліновані і співані, були показчиком високої культури наших народніх мас. Академію закінчив голова Філії адв. М. Шахнович. Вкінці серед піднеслого духа і настрою відспівано національний гимн. Після того в салях читальні відбувався обід для представників установ, де серед співу і веселого настрою гості провели кілька годин. Рівночасно на майдані відбувався фестин з ріжнородною програмою при співучасти орхестри. Пописувалися своїми масовими й ріжнородними вправами соколи з Чабарівки й Васильковець. А коли кілька десятків малих, гарно заквітчаних дівчаток виводило „журавлі", а відтак вправляло хоругвками, то оплескам не було кінця. Також руханкові вправи зорганізованої молоді і доросту були показчиком великої дисципліни, свідомости і розуміння ваги й ролі руханки для виховання нашого народу. Слід піднести з признанням, що в підготові фестину, як також усього свята поклали великі труди студенти з Васильковець і Чабарівки під проводом п. І. Малиновського. Свято, яке протягнулось до пізного вечора, зробило якнайкраще враження і виказало той величезний поступ, яким іде наше село та наповнило наші серця широю радістю, що праця над народом не йде на марно.

ТОВМАЧЧИНА.

Посвячення театральної салі читальні „Просвіти" в Милованні. Повні два роки громадяни Милування, члени читальні „Просвіти" та „Лугу", будували величаву читальняну домівку з театральною салею. Будова йшла властиво з нічого, бо фондів не було. Але члени читальні та луговики вкладали безплатно свою працю, збирали гроші, де тільки було можна і вкінці вся праця увінчалась успіхом. А в неділю 18. серпня відбулося посвячення новозбудованого будинку, получене з луговим святом. Перед святом луговики вложили дуже багато праці, щоб усе випало як слід. Луговики й луговички з Милування приготовляли нові вправи на свято по тяжкій праці в полі, ночами плянтували горбовату читальняну площу, щоб була рівна і гарна. Вкінці площу висипали ще й піском. Луговички плели вінці та прикрашували читальняний дім і входову браму. Місцевий хор під проводом д-ра Пеліха відбував проби. Вже рано зі суботи на неділю 18. серпня почали прибувати на свято „Луги" з доокличних сіл. Прибули: „Луг" з Одаїв — 18 луговиків, з Олеші — 67 луговиків і 25 луговичок, з Вільшаниці — 36 луговиків і 56 луговичок, з Юрківки — 16 луговиків і 14 луговичок, з Долини — прийшло трьох відпоручників „Лугу". Місцевий „Луг" з Милування виступив у силі 48 луговиків і 43 луговичок. По пробі вправ „Луги" відмашерували до церкви на богослужения, бо на полеве богослуження на площі Консисторія в Станиславові не дозволила. Урочисту Службу Божу відправило двох священиків. Піднеслу проповідь мав о. Карло Гробельний. По богослуженні відбулось посвячення нововибудованої домівки. В год. 2. попол. на зов сурми зібрані лугові товариства вмашерували на площу та уставились кольонами. По відіграній орхестрою лугового гимну голова „Повітового Лугу" в Товмачі д-р Колодницький відібрав звіт зі стану „Лугів" на святі від голови місцевого „Лугу" п. Кузьмика. Після того голова „Пов. Лугу" привітав луговиків луговим поздоровленням „Здорові були, Товариство!", на що понісся оклик зібраних 323 луговиків і луговичок: „Слава Лугові, Батьківщині слава!" Д-р Колодницький промовив до рядів луговиків і луговичок, взивав молодь до дисципліни й організації під луговим прапором та ставив усім на взір „Луг" у Милуванні, який веде без перерви працю від 1926 р. По промові почався попис лугових вправ. 138 луговичок виступило до вправ хустинами, до мішаних вправ виступило 280 луговиків і луговичок. Ритмічні вправи „Боже Великий, Творче всесильний" виведи луговички з Юрківців. Луговики з Милування вивели аркана. Відтак відбулась дефіляда всіх товариств на гостинці, яку відібрав голова „Пов. Лугу" д-р Колодницький. Дефіляду вів голова місцевого „Лугу" в Милуванні та заст. голови „Пов. Лугу" п. Кузьмик, який по закінченні свята подякував усім сусідним „Лугам" за участь у святі. Свято закінчилося в год. 8. веч. Гості, яких прибуло з доокличних сіл дуже багато, розходились дуже вдоволені домів.

СТАНИСЛАВІВ.

Гостина хору ревелерсів „Юстона". В мин. суботу дав у нас один концерт хор ревелерсів Юстона. Хор має чотирьох співаків, які співають прецизно та з великим зрозумінням. Кожний з них орудує вміло голосом та визначається доброю дикцією. Часом бракувало може сили, але нагла недиспозиція баса (дві інєкції проти хрипки перед концертом) змушувала інших стишувати голос. При фортепяні п. Вишневський, що часом не сходився з хором і за часто приглушував хор. З виконуваних пісень найбільше публику захоплювало танго-фокс „Капрі" (бісоване), фокстрот „Одарка" й марш „Сміх". Одначе найкраще виконав хор стрілецькі пісні, які співав з великим розумінням, вкладаючи у них усю свою душу. Загальне враження з концерту дуже гарне й ті, що на ньому не були, можуть направду жалувати. При кінці маленька завага: П. адміністратор хай на другий раз більше уважає на такі слова: „Хай собі кореспондент купить білет, як хоче йти на концерт!" Таке ніде в культурному світі не водиться!

Б. Л.

СПОРТ.

ПІД УВАГУ ПЛИВАКАМ.

Пливацька секція К. Л. К. подає до відома, що тренінги відбуваються у критій пливальні при вул. Яблоновських ч. 5, двічі в тижні. Перший тренінг відбудеться в середу 18. п. м. від год. 19—20. Білети в ціні по 0.50 зол. набувати в „ЕКО" при вул. Сикстуській ч. 29.

ЗА КОРДОНОМ.

АВСТРІЯ. Мистецтва. Рапід — ВАЦ 5:3; ФЦ Відень — Вієнна 2:0; Адміра — Австрія 1:0; Лібертас — Вакер 3:0; Фльорідсдорфер — Гакоаг 2:1; Спортклюб — Фаворітнер 1:0.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. Мистецтво. Славія — Братислава 2:0; Зідеnіце — Мор. Славія 2:1; Пільзно — Теплiцер 4:1; ДСФ Заац — ДФЦ (Прага) 2:1.

Збирайте датки і дарові книжки для заспокоєння духових потреб наших заточенців і шліть на адресу Т-ва „Просвіта" у Львові. Ринок 10.1.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

НАЗУСТРІЧ. Двотижневик. Література, мистецтво, наука, громадське життя. Ч. 16. Зміст: С. Гординський: Великий майстер імпресіонізму. Теодор Данилів: У мистців у відвідинах. Григір Смольський: Школа О. Новаківського. Ірина Вільде: Перше непорозуміння. Ол. Кульчицький: Література — казка для старих дітей. М. Чапельська: Італійська вистава в Парижі. М. Рудницький: Безнадійно закохана в житті. Катерина Менсфільд: Легенди співу. З листів Катерини Менсфільд. Степан Левинський: Прогулька на південний схід. Святослав Ольшенко-Вілька: Хвилини. Летіло 40 сорок... 11 ілюстрацій. Ціна 50 сот.

НАШ СВІТ, ілюстрований журнал літератури, мистецтва і науки. Луцьк, 16. вересня 1935. Р. V. Ч. 3. Зміст: Олекса Новаківський. В. Бабенич: Танок життя. В. г.а. Крутяк: * * *. Улас Самчук: Сіра Зона. Коваль Степан: Бездомний. Іван Атаманюк: * * *. Іван Зубенко: Синок хворий. В. Островський: Журавлі. Макар Лівченко: Леся Українка. А. Д.: Рівне. В. Павлович: Духовокультурний регрес. И. Шумський: Я спати не можу. Н. Рівенський: Перші співи. Нові видання. Літературний фейлетон. Олександер Даркович. Смішне в житті славних. Про все потроху.

ВІДРОДЖЕННЯ, ілюстрований журнал українського протиалькогольного й протинікотинового руху. Львів, вересень 1935. Р. VIII. Ч. 9. Зміст: Д-р С. Профатович: Божеський напій. М. Дяченко: Честь, повага й алкоголь. о. Д. Чарський: Смуток Христа. В. Жукевич: Що може зробити алькоголь? О. Рівний: Чи ... сьогоднішні священики повинні дбати за тверезість? Д. ... чинський: Боротьба з пияцтвом. М. Чолович: ... одна красавиця. Ю. Каменецький: Пиянство на Закарпатській Україні. С. Г. Проблески над..., Смішне. Ю. К.: ...вер і Масарик. Вісті з руху. Голоси читачів. Святочні...

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 18. IX. год. 8. веч. „Музика на вулиці", муз. комедія.

Четвер, 19. IX. год. 8. веч. Аб. 1. „Музика на вулиці", муз. комедія.

Театр Рвіжнородностей.

Середа, 18. IX. год. 8. веч. Вечір пісеньок Тадея Жакея.

Четвер, 19. IX. нечинний.

Концерти Марії Сокіл на „Р. Ш."

Золочів 19. IX.
Снятин 21. IX.
Бучач 24. IX.
Чортків 25. IX.
Перемишль 2. X.
Ярослав 3. X.
Радехів 6. X.

Кіна.

АДРІЯ: „Син Конг-Конга" „Лови на тигра".
АПОЛЬО: „Золото" (з Бригідою Гельм).
АТЛЯНТИК: „Авдієнція в Іши".
ВАНДА: „Федора", „Ремо-Сатан".
ГРАЖИНА: „Кіт і скрипка".
КАСІНО: „Секвоя".
КОЛІСЕЙ: Нечинне.
КОПЕРНИК: „Мала неня" (з Франціскою Ґаль).
МАРУСЕНЬКА: „Людина-вовк".
МІРАЖ: „Цісарські лови".
МУЗА: „Мужчини в небезпечному віці", „Шукачки золота".
ПАКС: Нечинне.
ПАЛЯС: „Легіон безбожних".
ПАН: „Петербурські ночі", „Навіщо працювати" (Льорель і Гарді).
РАЙ: „Вероніка" (із Франціскою Ґаль).
СВІТ: „Для тебе співаю" (з Кепурою).
СОНЦЕ: „Світ без мужчин", „Вбивство в Шікаго".
СТИЛЕВЕ: „Провокатор Азев" і ревія.
УТІХА: „Котячий пазур" і ревія „Осінні жарти".
ХИМЕРА: „Каранґа".

Закордонне радіо.

Середа, 18. вересня 1935.

Відень (506,8) 17.00 Твори М. Аста (сп., муз.), 19.30 Пробоевик на пробоевику (джез, спів), 20.30 Симф. концерт. **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. музика, 12.30 Сальон. квартет, 21.30 Соната на форт оп. 30 Ірака, 21.50 „Антигона" драм. сцена з муз. **Париж** (1648) 12.15 Концерт, 20.00 Форт. музика. **Білгород** (437,3) 13.15 Популярні пісоньки, 18.30 Скрипка. **Берлін** (356,7) 12.00, 0.45 Концерт, 18.00 Співаємо і граємо, 19.20 На нар. куту. **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 20.45 Нар. Пісні. **Кельн** (455,9) 16.00 Суч. музика, спів. **Мінхен** (405,4) 16.00 Шубертові пісні (Магер сопр.). 17.00 Вес. муз. пополудне, 19.00 Муз. специяли 20.45 З піснею довкола світа. **Будапешт** 550,5) 13.30 Вок. квінтет, 17.30 Джез. музика, 19.00 Популярні мад. пісні, 20.30 Концерт. **Мілано** (221,2) 11.30 Тріо, 20.40 „Ромео та Юлія" оп. Зандонаї. **Рим** (420,8) 13.05 Популярна музика, 17.05 Легка музика.

Четвер, 19. вересня 1935.

Відень (506,8) 12.00, 13.00, 19.20 Концерт, 22.10 Вес. мельодії. **Кошиці** (259.1) 17.40 Для Закарпаття (Спів: Аида Остапчук-Науменко), 18.30 Скрипка. **Прага** (470,2) 12.30, 15.00 Сальон. й легка музика. **Париж** (1648) 20.45 Симф. концерт. **Білгород** (437,3) 17.00 Пісоньки, 20.00 Симф. концерт. **Берлін** (356,7) 16.00 Пісні Крігера, 18.30 Солісти (форт., сп.), 19.00 „Лісові сцени" Шумана. **Кенігсвустергавзен** (1571) 20.45 Симф. конц., 22.30 Нічна музика. **Кельн** (455,5) 12.00 Музика. 17.00 Концерт, 20.10 Дівчата співають. **Мінхен** (405,4) 16.10 Солісти, 19.00 Відомі мельодії (спів, муз.). **Будапешт** (549,5) 13.30 Солісти, 21.40 Камер. концерт. **Мілано** (221,2) 11.30 Популярна музика, 17.05 Вок. концерт, 22.15 Танк. музика. **Рим** (420,8) 13.05, 19.15 Популярна й легка музика, 20.40 „Самсон і Даліла" оп. Сен-Санса.

Львівське радіо.

Середа, 18. вересня 1635.

6.30 Ранішня авд., 7.35 Трохи інформацій. 8.00 Для дітей, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Перші ластівки сезону, 12.30 Камер. музика з гр. пл., 13.25 Хвилина для жінок, 13.30 Найгарніша гр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Тріо, 16.00 Свято хризантем у Японії, 16.20 Вок. квартет Брамса, 16.45 Гутірка музика зі слухачами, 17.00 У поліській джунглі, 17.15 Форт. муз. в гр. пл., 17.50 Світ сміється — огляд закорд. гумору, 18.00 Скр. рецітал, 18.30 Тома Ман. і нім. повість, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.03 Людина й артист, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Найстарший повітряний прилад — бальон, 20.00 Мало відомі конц. вальси, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Шопенова творчість, 21.35 Чвертьгодина поезії, 21.50 Безсмертні танки, 22.00 Легка музика в вик. малої орх., 23.05 Легка музика з гр. пл.

Четвер, 19. вересня 1935.

6.30 Ранішня авд., 6.50 Музика з гр. пл.; у перерві ок. год. 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл. 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Концерт (орх., рецитації, сп.), 13.00 Удобрені пісоньки з гр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Концерт орхестри мандоліністів, 16.00 Для дітей; В турецькій школі, 16.15 Нар. музика, 16.45 Сп. концерт, 17.00 Історія соціялізму в Польщі, 17.15 Гайдн: Квартет оп. 3. ч. 5, 17.35 Музика з гр. пл., 17.50 Про книжку: „Останнє признання Вол. Давида", 18.00 Форт. рецітал, 18.30. Руханка основа фіз. виховання, 18.40 Тур. інформатор, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Нутро — архітект. гутірка, 19.20 Реклям. концерт, 19.40, 19,49 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Сальон. музика в вик. малої орх., 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Театр Уяви: „Секретарка сліпця" Люнцера й Вольфа, 21.40 Пісні в супр. форт., 22.05 Концерт в вик. симф. орх., 23.10 Танк. музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.29—5.32 зол.

Нім. марка 1·55—1·60, фр. франки 34·85—35·00, шв. франки 172·50—173·00, фунти стерлінги 26·10—26·25, австр. шілінги 90·50 — 102, чеські корони 20·50—21·50, рум. леї 28·50—30·50, ліри 37·00—40·00.

Золото: Долари 9.00—9·02, Франки фр. 34·40—34·80, Дукати 82·00—82·75, Корони 36·20—36·80, Рублі 4·60 — 4·70. 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 гр ср. 0·07—0·08.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 43·50—45·00, 5 проц. дол. Б. Г. 53·00—54·50, 4 проц. Зол. Б. Г. 41·50—43·00, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 44·50—46·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 50·50—52·00, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

ЗБІЖЕ.

Ціни парітас Підволочиська льоко Львів

	від до	від до
Пшениця одн.	14.05—14.75	
Пшениця зб.	13.50—13.75	
Ячмінь одн.	12·25—12·50	
Ячмінь на мл.	11·50—11·75	13.25—13·50
Овес з 1935 р.	12·25—13·00	13.52—14·50
Горох ½ Вікторія	22·00—24·00	
Бобик	14·50—15·00	
Вика темна	18·00—18·50	
Вика сіра	17·00—17·50	
Сіно сол. прас.	5·50— 6.00	
Солома прасов.	2·00— 3·50	
Льон	32·00—33·00	
Ріпак зимовий	36·50—37·00	
Ріпак	31·50—32·00	
Просо краєве	13·00—13·50	
Кмін з мішком	55·00—60.00	
Висівки житні	6·75— 7·00	7·00— 7·25
Висівки пшен. гр	7·25— 7·50	
Висівки пшен. сер.	7·00— 7·25	
Висівки ячмінні	7·50— 8·00	

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 17-го вересня п. р. кооперативам платить за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування	2·50 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60 „
1 л. молока	0·13 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	3·40 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 22 сот.

Тенденція на масло вдержана, на молоко знижкова, сметану слаба, на яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 17. IX. п. р. платить своїм доставцям **за 1 кг** живої ваги птиці льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 80 дкг.	за 1 кг.	0·80 зол.
Мол. однор. кури І. кл.	„	0·90 „

Птицю приймає в кількости визначеного приділу для кожного свого доставця.

ОПОВІСТКИ.

Деканат Теольоґічного Виділу Гр.-Кат. Богословської Академії у Львові подає до відома заінтересованих, що передординаційні й передконкурсові іспити в місяці жовтні відбудуться 9. X. ц. р. (замість дня 2. X.) в год. 3.30 попол. Подання для допущення до цих іспитів вносити до згаданого Деканату до дня 2. X. 1935. 339

Т-ва „Боян" і „Сурма" повідомляють, що перша проба хору обох Товариств відбудеться в четвер 19. вересня ц. р. в год. 7.30 вечором в малій салі Т-ва ім. М. Лисенка. З уваги на недалекий концерт — участь всіх II. Т. Членів обох хорів конечна. Нових членів приймають секретарі обох хорів перед пробою. 373 1-2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ФУТРА виконує дешево й солідно Евген Говнякович, Львів, вул. Домініканська ч. 4. 123 32-90

„ТЕ-КА" Львів, Руська 16, І. виконує найелеґантніші мужеські одяги, загортки, футра і студентські однострої. 271 15-30

Купно годинника є справою довіря Дешево купите добрий годинник у славнозвісній пятьдесятьлітній католицькій фірмі **Іван Зельтенрайх,** Львів, Марійська пл. 5 82 17—?

Обійму на провінції лекцію нижчих клас гімн. (на бажання лекції фортепіяну). Зголошення під: Емерит. проф. гімназ. „Діло". 372а

Вугіль, дрова у Калитяка, Бабія 16 телеф. 35-24. 314 5-?

Першорядне виконання тривалої ондуляції 7 зол. тільки у Штіра, Брата Андріолія. 331 5-?

Цебульки гіяцентів і тульпанів продає склад насіння Антона Кліменка, Львів, Клементини Танської 1, напроти каварні Жоржа.

Плащики кльотові шкільні, студентські однострої, робочі убрання, охоронні плащі, комбінезони, пільотки, вітрівки, поручає по фабричних цінах: Варстат „Палюм", Львів. Гетьманська 22. побіч Промислового Музею.

50 зол. місячно. До винайму кімната і кухня з повним удержанням. Мебльовані. Кентшинського 34/III. поверх через ґанок.

39-літній, в силі віку, здоровий, не недавна на доброму приватно-торговельному становищі, в браку знайомства шукає гарної, пристійної, милої вдачі, релігійної та господарної, замолодої подруги життя. Неанонімові зголошення зі світлиною слати: Lwów 5, Nr. ... W. S. H. Z. 517.

ОГОЛОШЕННЯ.

ДІМ ШТУКИ
А. ВІСЬНЕВСЬКИЙ

Фредри 1. Тел. 28-?

Оказійно: Античні і новочасні меблі, перські дивани, образи відомих малярів. Шкіряні клюби. Бюрові меблі, панцирна каса. Комбіновані кімнати. Тапчани. Ґданська їдальня. Маговевий сальон. Мужеський кабінет. Порцеляна, бронзи, макати. 211 4-8

Залізні металеві ліжка, подвійні, пенсіонатові, дитячі, ліжочка, найлучші, найдешевші. И. Проско й Син, Личаківська 4. Тел. 27-96. Фабрика: Львів, Тершаковська 10. Т. 215-96. 338 3-?

ПРОСПЕР МЕРІМЕ
БЛАКИТНА КІМНАТА
ТА ІНШІ ОПОВІДАННЯ
Переклад із французької мови Васи... Софронів. — Ціна 0.96 зол., з пер...

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО
Спогади I. II. і III. часть
Ціна 4·50 зол., з почт. перес. 5·— зол. Окрема частина по 1·50 зол.

МЕБЛІ
що до цін, якости й умов сплати
без конкуренції
продає
меблевий дім
„Доротеум"
Львів, Браєрівська 3.
тел. 285-92, 231-69. 24 11—20

за готівку 10% рабату
Від 10 зл. місячно починаючи

УВАГА! Приймаємо як вплату при купні облігації позички народової та інвестиційної.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10